

EGAPEM

**Příběhy českých
firem podpořených
programem COVID Plus**

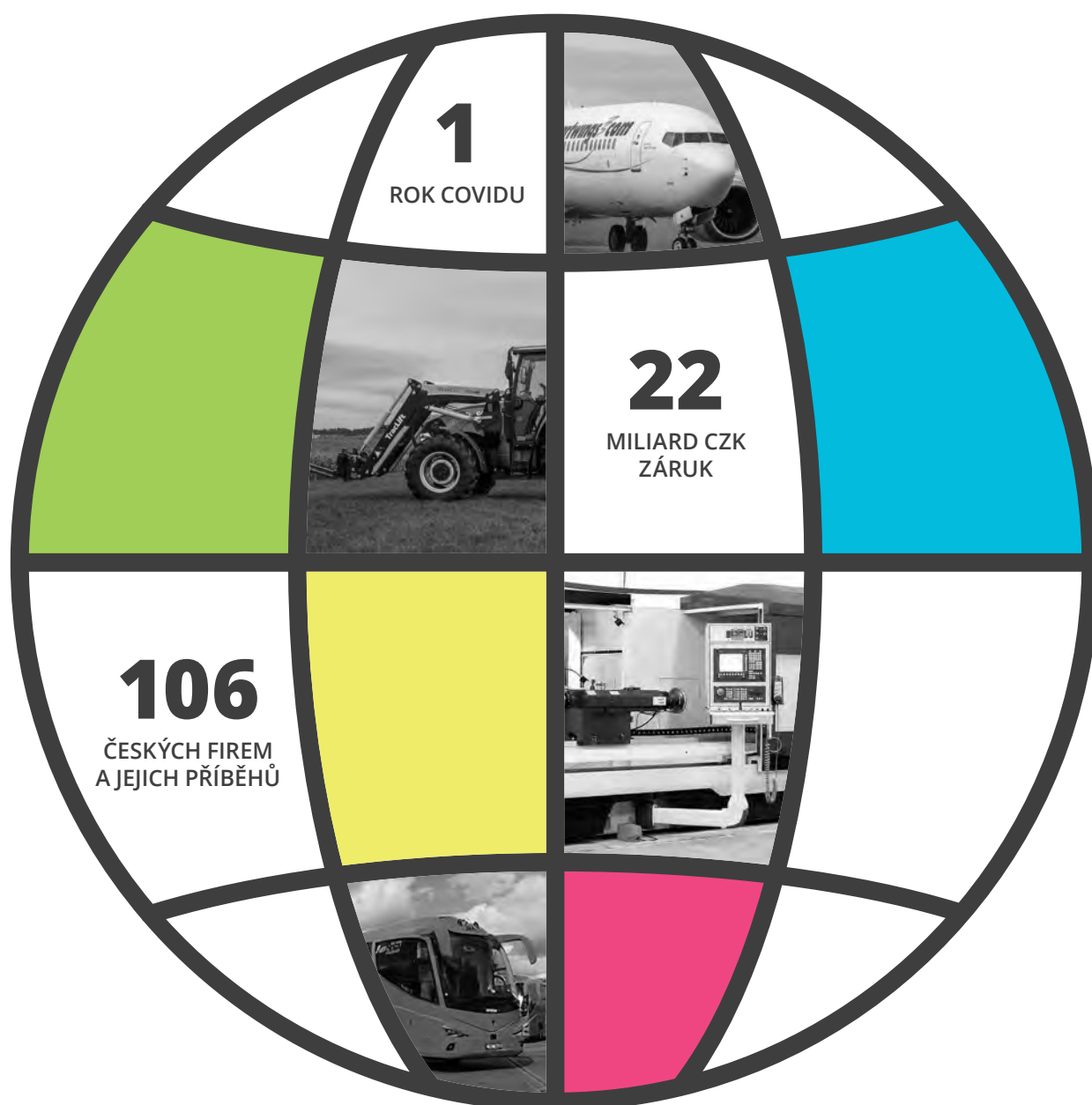
str. 2-5

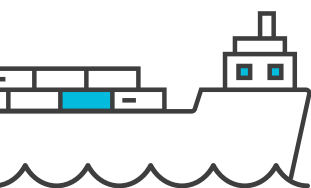
**Češi staví v Karibiku
nemocnici**

str. 6-7

**Proreformní cesta
Srbska**

str. 10-13

Obsah

- 2-3** 1 rok, 22 miliard Kč záruk,
106 podpořených českých firem
- 6-7** Češi staví v Karibiku nemocnici.
Jistí je EGAP
- 8-9** ENERGO-PRO kompletně
dokončilo elektrárnu
Alpaslan 2 v Turecku
- 10-13** Proreformní cesta Srbska.
Pandemická odolnost srbské
ekonomiky
- 14-16** Novinky ze světa ECAs
- 17** EGAP loni pojistil vývoz
do rekordních 47 zemí
- 18-19** Nárůst flexibility podílu místních
nákladů je skutečností
- 20-21** EGAP je dobrá adresa i pro naše
pilné včeličky
- 22-23** Podporujeme naše zaměstnance
i české firmy v každé době
- 24-25** Mozkolamy EGAP

Jan Procházka

předseda představenstva a generální ředitel

Vážení přátelé českého exportu,

v řadě zemí patří fotbal do výkladní skříně národního vývozu. Vy už víte, jak si český tým poradil či neporadil se soupeři na mistrovství Evropy, jenže v době uzávěrky se naši borci teprve rozcvičovali před prvním zápasem. Výsledné skóre si odhadnout netroufám, ale dovoluji mi, jako sportovnímu fanouškovi, komentář k losu soupeřů v základní skupině. Skotsko – sem nedávno směřovala námi pojištěná dodávka českých kuchyňských koření. Očekávám pikantní duel, fanoušci Slavie určitě taky. Ohledně Chorvatska podotýkám, že v případě exportu českých firem na Balkán vedeme řadu náročných jednání, jejichž výsledek – a stejně to vidím i na trávníku – nelze předjímat. Anglie? Tam jsme pojistili náklad českého ležáku - počítám ale, že naopak ve Wembley naloží Angličané nám.

A teď zcela vážně. Právě před rokem si komerční banky odnesly z EGAPu podepsané první záruční smlouvy programu COVID Plus. Přesně po roce, kdy jsme Vám na těchto stránkách vysvětlovali, jak nové záruční schéma funguje, můžu říct: **Pomohli jsme více než stovce větších českých firem.** Se zárukami COVID Plus do nich banky napumpovaly **přes dvacet miliard korun.** Na dalších stránkách uvidíte, jak pomoc vypadala očima exportérů. A já k tomu ještě dodávám, že garance schvalujeme až do konce letošního roku. Když je řeč o pandemii a jejích důsledcích, jednou z dobrých zpráv je, že **se podařilo dosáhnout několikaletého úsilí o větší flexibilitu v oblasti podílu místních nákladů v rámci pravidel Konsensu OECD.**

Češi staví nemocnici v Karibiku. Ano, po Ghaně, Papui Nové Guineji, Gabunu nebo Laosu pojišťujeme další stavbu nemocnice na „klíč“. Tentokrát na větším ze dvou ostrovů státu Trinidad a Tobago. Opět je to zakázka pro firmu Vamed a opět na ní bude participovat řada dalších českých firem.

Další dobrá zpráva přichází z Turecka, kde energetická skupina Energo-Pro dokončila výstavbu vodní 280 megawattové elektrárny **Alpaslan 2.** Jedinečný úspěch českého investora v zahraničí pojistila EGAP. V rubrice zaměřené na analýzu trhu ale zůstaneme trošku blíže českým hranicím – tentokrát se podíváme do **Srbska.**

Před rokem jsme vás pozvali na prohlídku včel, které jsme zabydleli v úlech na střeše naší pojišťovny. Pozvání platí samozřejmě dál, včely v uplynulých měsících úspěšně absolvovaly jarní prohlídku a nyní jsme jim v úlech přistavěli další patro, jak je vidět na **prvních letošních fotkách ze střechy EGAPu.**

Přeji vám příjemné čtení a jako šéf tuzemské exportní pojišťovny i fanda fotbalu dodávám: Češi, do toho!

Jan Procházka

Zdroj: Adobe Stock

1 rok.
22 miliard.
106 českých firem.

Před rokem jsme schválili první záruku COVID Plus. Od té doby ručíme za úvěry v objemu přesahujícím 20 miliard korun pro víc než sto českých firem. Tady jsou příběhy některých z nich.

› Autor: Jan Černý

Zdroj: agrostroj.eu

dávno není znám jen původní produkcí zemědělských strojů a teď chce svůj téměř čtyř a půl miliardový obrat dokonce zdvojnásobit. Covid – necovid.

„Zakázek přibývá, potřebujeme rozšířit výrobu, investovat do materiálu i do lidí. Pro naše zaměstnance postavíme sto bytů. S takovými plány pochopitelně potřebujeme úvěr a v této nejisté době zase banka potřebovala jistotu v podobě záruk COVID Plus od pojišťovny EGAP,“ vysvětluje **majitel společnosti Lubomír Stoklásek**. „Bez této pomoci by bylo obtížné v současné době dál růst,“ dodává.

Agrostroj Pelhřimov

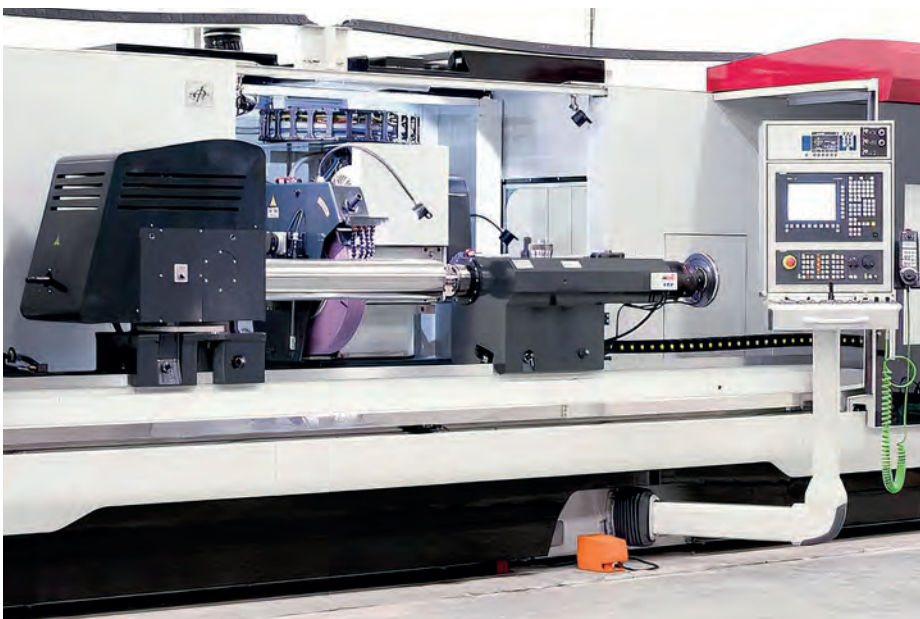
Každý den prochází těmito turnikety do práce přes dva tisíce lidí. Vyrábějí součástky pro zemědělskou techniku, autobusy, kamiony i stavební stroje. Ve vedlejší hale jejich kolegové komponenty zabalí a rozešlou zákazníkům do bezmála stovky zemí z celého světa. Vyhlášený pelhřimovský výrobce Agrostroj už

Program COVID Plus se zrodil v rekordně krátkém čase. Pár týdnů od propuknutí pandemie v Česku už ho měla na stole k notifikaci Evropská komise. „Klíčové bylo, aby ta pomoc pro české firmy byla návratná, a hlavně aby přišla rychle! Obojí se, věřím, podařilo,“ vzpomíná na jednání **předseda představenstva EGAP Jan Procházka**.

Firma je největším univerzálním kooperantem v Evropě a největším výrobcem zemědělských strojů v České republice. Je akciovou společností bez podílu státu a zahraničního kapitálu. Výrobní program tvoří vlastní finální stroje, nástrojářská výroba a kooperace pro významné nadnárodní společnosti v oboru zemědělské techniky, výrobce nákladních automobilů, stavebních strojů a vysokozdvizných vozíků. Dodávky montážních celků v rámci kooperací tvoří již 70 procentech objemu výroby. Vzhledem k rychlému postupu globalizace lze do budoucna předpokládat jejich další rozšiřování při vyhraněnější specializaci a při vyšší účasti na společném vývoji nových výrobků. Potvrzením kvality výroby je certifikát ISO 9001:2008 i zařazení jako „dodavatel třídy A“ v hodnoceních vystavených zahraničními partnerskými firmami.

Náročné projekty, přísné požadavky odběratelů a rozšiřování výroby si vyžádaly i důkladnou modernizaci stávajících zařízení a nákup nových progresivních technologií. Ty jsou velmi šetrné k životnímu prostředí. Agrostroj se takto s předstihem připravil na provedení ekologického auditu a získal certifikát podle evropských norem ISO řady 14 001:2004.

Zdroj: fermatmachinery.com

a při přemýšlení nad strukturou fixních výrobních nákladů,” zdůrazňuje **Tomáš Slavík, finanční ředitel společnosti FERMAT**, která vyrábí a do celého světa prodává přesné vyvrtávací, frézovací a další stroje. Hlavní montážní haly má v Brně a v Lipníku nad Bečvou, ale dohromady dává práci lidem na třech světových kontinentech, včetně severní Ameriky.

„Na samém začátku přijímání žádostí o záruky přitom nebylo úplně stoprocentně zřejmé, pro která odvětví budou záruky nakonec zpřístupněny,

FERMAT

„Záruky COVID Plus za úvěry naše společnost využila zejména z důvodů snížení rizika zkracování limitů u našich finančních partnerů v době největší paniky a nejistoty způsobené nastupující covidovou krizí. Jistota tohoto financování umožnila naší společnosti zachovat si v těžším období chladnou hlavu při rozhodování v uzavírání konkrétních zakázek, při jednání s našimi dodavatelskými partnery, při skladbě ve výrobním procesu

a postupně se přidávaly firmy z dalších oborů,” pokračuje Procházka. Zpočátku tak mezi klienty figurovaly hlavně strojírenské společnosti jako třeba Agrostroj a Fermat. Na „strojaře“ doteď připadá největší část schválených záruk. Po pár měsících se ovšem program otevřel i tuzemským dopravcům. Na seznamu klientů přibyla známá jména jako **Regio Jet, Flix** a další. Později byl garanční program zpřístupněn také aerolinkám.

Společnost **FERMAT** byla založena v roce 1990 pány **Ferencem a Matysem**, jejichž příjmení byla použita k vytvoření názvu firmy. Díky silnému růstu a strategickým akvizicím v České republice a ve Spojených státech se FERMAT stal předním výrobcem nejsilnějších a přesných horizontálních vyvrtávacích, frézovacích strojů a válcových brusek, nabízející obráběcí stroje na všech hlavních trzích po celém světě.

Dnes má FERMAT více než 470 zaměstnanců na třech kontinentech a ročně produkuje více než 100 strojů. Hlavní výrobní a montážní zařízení FERMAT je v Brně a v Lipníku nad Bečvou.

Zdroj: smartwings.com

Smartwings

„Šlo o klíčový milník pro společnost Smartwings po ročním boji s dopady pandemie koronaviru. Čerpání půjčky završuje proces moratoria a umožňuje Smartwings pokračovat v provozu v následujícím období. Vážíme si důvěry, kterou v této složité době v nás mají tuzemské banky ve spolupráci s EGAP,“ uvedl v té době **Jiří Šimáně, předseda představenstva Smartwings.**

V důsledku pandemie onemocnění covid-19 a navazujících opatření propustila skupina na 600 zaměstnanců a realizovala celou řadu restrukturalizačních opatření.

Se syndikátem bank vedeným UniCredit Bank uzavřely Smartwings úvěrovou smlouvu ve výši dvou miliard korun se splatností šesti let s využitím

programu COVID Plus vyhlášeného vládou za účelem zmírnění dopadů pandemie. Smlouva byla uzavřena se čtveřicí bank **UniCredit Bank, Komerční banka, Československá obchodní banka a Česká spořitelna.** Poskytovaný úvěr je zajištěn ručením Exportní garanční a pojišťovací společností. Za toto ručení uhradí společnost Smartwings společnosti EGAP, tedy státu, odměnu ve výši téměř 200 milionů korun.

Součástí transakce je dohodnutá významná finanční podpora od českých akcionářů, zejména společnosti **Uni-**

mex Group. Restrukturalizační opatření z její strany, včetně podpory od leasingových společností, přináší Smartwings dalších zhruba pět miliard korun. Půjčka od společnosti EGAP a tato opatření v svém souhrnu převyšují sedm miliard korun.

Tato částka významně převyšuje splatné závazky společnosti Smartwings a vytváří dostatečnou finanční rezervu pro plnou obnovu letového provozu. Umožnila rovněž ukončení moratoria s podporou věřitelů, stalo se tak 26. 3. 2021.

Jednání o zárukách COVID Plus vlastně ani po roce nejsou definitivně u konce. Nedávno byl program prodloužen až do konce letošního roku namísto do června, jak se původně počítalo. A delší splatnost úvěrů – ze tří na šest

let – je umožněna i těm, kteří již mají smlouvu podepsanou. „K dnešnímu dni již cca 15 % firem, které získaly záruku v roce 2020, zažádalo o změnu podmínek v souvislosti s nařízením vlády, které od 1. 1. 2021 mimo jiné prodloužilo maximální splatnost úvěrů či navýšilo

krytí,“ dodává **Michal Janků**, který má úsek záruk v EGAP na starosti. Cíl garancí přitom zůstává neměnný: zajistit firmám potřebnou likviditu.

Smartwings byly do koronavirové krize dlouhodobě ziskovou společností a jeden z nejrychleji rostoucích leteckých dopravců ve střední Evropě. Smartwings působí kromě Česka v Polsku, Francii, Maďarsku, na Slovensku a Kanárských ostrovech. Kromě pravidelných a charterových letů zajišťuje celou řadu speciálních letů.

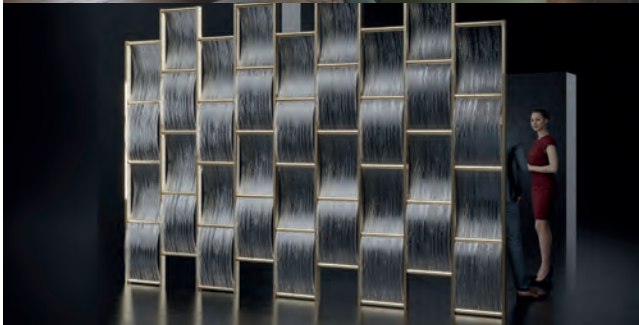
Lasvit

„Finalizujeme refinancování původního bankovního úvěru na nové financování, které je navázáno na program COVID Plus, jehož součástí je finanční záruka vystavená EGAP. Tento nový způsob financování přináší Lasvitu dodatečný objem prostředků pro účely financování provozních potřeb společnosti,“ říká za společnost Lasvit její **finanční ředitel Luboš Fendrych**, jejíž svítidla září v honosných halách, butikích i soukromých rezidencích po celém světě.

Zdroj: lasvit.com

LASVIT

Značka **Lasvit** byla založena v roce 2007 **Leonem Jakimičem**. V současnosti je předním výrobcem luxusních a moderních svítidel, které lze najít po celém světě v soukromých rezidencích, veřejných prostorách, hotelech, butikích či kasinech. Firemní filosofie je postavena na třech pilířích: světlo, design, zážitek. Spolupracuje s nejznámějšími světovými designéry jako jsou **Nendo Studio, Arik Levy, Micheal Young** a významnými českými designéry.

Největší pobočky má Lasvit v Hongkongu, v New Yorku, kde je v Soho i showroom, v Paříži a Londýně. Následuje pražské centrum, velká pobočka je v Dubaji, v Singapuru, menší v Šanghaji a v Moskvě.

Obrat firmy, koronakrizi navzdory, přesáhl sedmým rokem po sobě miliardu korun. Firmě se podle serveru iRozhlas podařilo v loňském roce získat více zákazníků z řad rezidentů, kteří pomohli pokrýt ztráty z výpadku hlavně u hotelových projektů.

Češi staví v Karibiku nemocnici. Jistí je EGAP

Zdroj: Adobe Stock

Češi se podílejí na výstavbě nové nemocnice na karibském ostrově Trinidad ve státě Trinidad a Tobago. Českou část dodávky za tři čtvrtě miliardy korun, na které se podílí řada tuzemských firem, zastřešuje Vamed Health Projects CZ s.r.o. Zajištění úvěru projektu pojištěného rakouskou OeKB jí poskytla pojišťovna EGAP.

► Autor: Jan Černý

„Součástí našich dodávek jsou především technologické části stavby včetně montáže a podílíme se i na dodávkách zdravotnického vybavení včetně instalace a zaškolení,“ vysvětluje **Martin Blaha** ze společnosti **VAMED Health Projects CZ s.r.o.**

Výstavba nemocnice *Sangre Grande General Hospital* je druhým podobným projektem, na kterém EGAP a Vamed na Trinidadu spolupracují. V roce 2013 pojišťovna zajišťovala Vamedu a rakouské bance **OeKB** úvěr pro výstavbu nemocnice *San Fernando Hospital*.

„S vývozem českých zdravotnických technologií pomáháme velice rádi nejen ze zdravotnicko-humanitárního hlediska, ale taky proto, že riziko nespłacení je u takových projektů velice nízké. Ručitelem bývá, stejně jako

v případě *Trinidadu a Tobaga*, tamní stát a to je nejlepší ručitel ze všech,“ dodává předseda představenstva EGAP **Jan Procházka** s tím, že objednatel projektu je **Urban development corporation** od Trinidad and Tobago, státní společnost pro infrastrukturní a stavební projekty.

Jedná se o několikátý velký úspěch Vamedu na zahraničních trzích v krátké době. EGAP s ním loni podepsala také pojištění pro dvoumiliardový projekt v Ghaně.

Společnost EGAP od roku 2009 pojistila český export nemocnic, poliklinik a zdravotnických zařízení za téměř 18 miliard korun. Vždy se přitom na dodávkách podílejí i další české firmy. Tento nejnovější projekt by měl být dokončen během tří let a splacen do roku 2032.

Zdroj: Adobe Stock

Zdroj: Adobe Stock

ENERGO-PRO kompletně dokončilo elektrárnu Alpaslan 2 v Turecku

Zdroj: Energo-Pro

Česká energetická skupina Energo-Pro úspěšně dokončila výstavbu vodní elektrárny Alpaslan 2 v Turecku. V provozu jsou tak nyní všechny 4 Francisovy turbíny a instalovaných je 280 MW. Alpaslan 2 se tak stal největší vodní elektrárnou v portfoliu skupiny Energo-Pro a zároveň jde o největší českou investici do vodní energetiky od roku 1989.

► Autor: redakce

Elektrárna je vybavena dvěma turbínami o výkonu 110 MW a dvěma o výkonu 30 MW. „Jde o ideální rozložení z pohledu optimalizace výroby energie tak, abychom plně využívali potenciál přehrady i minimální ekologický průtok,“ vysvětluje ředitel pro strategii a rozvoj Energo-Pro Jakub Fajfr. Oběžná kola u velkých turbín mají průměr 3800 mm, u malých 1960 mm. Technickou zajímavostí je to, že velká oběžná kola byla vyrobena jako jeden velký odlitek – monoblok – a následně opracována. Jde tak o největší oběžná kola Francisovy turbíny v Turecku vyrobená touto metodou.

Vodní elektrárna Alpaslan 2 byla připojena do sítě 24. října 2020, po úspěšné instalaci první Francisovy turbíny. Společnost Energo-Pro tak splnila všechny podmínky pro získání garantovaného dolarového tarifu, který platí od 1. ledna 2021 na prvních deset let provozu elektrárny.

Garantovaný dolarový tarif se skládá ze dvou částí – v prvních deseti letech provozu elektráren půjde o částku 73 dolarů za megawatthodinu, a navíc v prvních pěti letech bude tento tarif navýšen, neboť turecká vláda stanovila jasné podmínky v případě,

že vyrobíte turbínu v Turecku. Díky tomu Energo-Pro prodává energii u elektrárny Alpaslan 2 za 86 dolarů na megawatthodinu. „Dolarový tarif je samozřejmě obrovskou výhodou, investorům do obnovitelných zdrojů zajišťuje větší jistotu, pokrytí měnového rizika a také umožňuje tyto dlouhodobé infrastrukturní projekty do zelené energetiky financovat,“ potvrzuje ředitel pro strategii a rozvoj Jakub Fajfr.

Elektrárna by měla při plném provozu ročně vyrobit 850 GWh, pro letošní rok počítá Energo-Pro s výrobou přes 650 GWh. Po spuštění všech čtyř jednotek nyní elektrárna vyrábí přibližně 3 GWh denně.

SEGAP spolupracuje Energo-Pro dlouhodobě

Celková investice do vodní elektrárny s přehradou Alpaslan 2 dosáhla částky kolem 600 milionů dolarů. Energo-Pro financovala výstavbu převážně z vlastních zdrojů, v závěrečné fázi výstavby pak využila financování od konsorcia MUFG a ČEB ve výši 175 milionů dolarů s pojištěním od Exportní garanční a pojišťovací společnosti EGAP. „Jde o jedinečný úspěch českého investora v zahraničí, navíc v oblasti zelené energie. Tento

Zdroj: Energo-Pro

projekt je unikátní i modelem financování, kdy byla vůbec poprvé leadrem klubu bank uznávaná mezinárodní banka MUFG (pozn.: Mitsubishi Bank),“ říká generální ředitel EGAP **Jan Procházka**. Společnost Energo-Pro je přitom dlouholetým úspěšným klientem EGAP, v minulosti uzavřela společnost pojištění svých investic v Gruzii a Bulharsku, stejně jako prvního projektu v Turecku, kterým byl nákup pěti vodních elektráren Hamzali, Aralik a kaskáda Resadiye v roce 2010.

Alpaslan 2 je největším rezervoárem provozovaným soukromým investorem v Turecku

Nová přehrada s vodní elektrárnou Alpaslan 2 je umístěna na řece Murat. S vodní plochou přehrady o rozloze kolem 55 km² se řadí mezi 10 největších rezervoárů v Turecku a je největší provozovaná soukromým investorem. Energo-Pro začalo s výstavbou hráze přehrady v září 2018 a dokončilo ji za dva roky. Objem tělesa hráze je 9,05 mil. metrů krychlových. Výstavba probíhala v režimu 24 hodin denně, sedm dnů v týdnu a na stavbě se podílelo až 1 900 pracovníků.

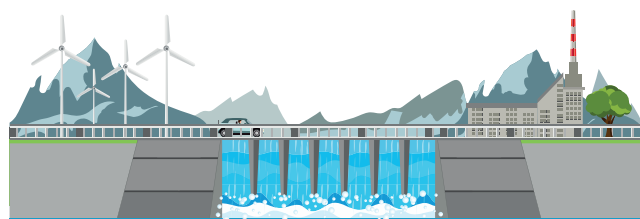
U přehrady Alpaslan 2 Energo-Pro postavilo sypanou hráz s asfaltovým jádrem. „Ukázala se jako nejvhodnější pro místní seizmologické podmínky a také to byla nejrychlejší varianta z pohledu realizace,“ doplňuje Jakub Fajfr. Sypaná hráz je svými parametry unikátní, dosahuje výšky 103 metrů. Jen pro srovnání – v Česku máme nyní nejvyšší funkční sypanou hráz v Evropě. A to na přehradě Dalešice. Ta je vysoká přesně 100 metrů.

O skupině Energo-Pro:

Energo-Pro je největší soukromou českou společností investující už více než 25 let do vodní energetiky. V současné době, tedy pro připojení obou nových tureckých elektráren Alpaslan 2 a Karakurt, provozuje 38 vodních elektráren ve 4 zemích světa (Gruzie, Bulharsko, Turecko, Česká republika). Celkový instalovaný výkon ve vodní energetice činí 1 133 MW. Loni jejich prostřednictvím vyrobila 2,2 terawatthodin elektřiny, což jsou zhruba tři procenta veškeré vyrobené elektřiny v Česku v témže roce. Kromě hydroenergetiky se holding zabývá také prodejem elektřiny koncovým zákazníkům, přičemž v Bulharsku a v Gruzii využívá její distribuční sítě v souhrnu více než dva miliony zákazníků. Do skupiny Energo-Pro zároveň patří výrobce turbín a strojů pro vodní energetiku Litostroj Group.

„Energie je to, co vše uvádí do pohybu.“

Aristoteles

Přehrada a vodní elektrárna Alpaslan 2

Lokalita	provincie Muş
Řeka	Murat (povodí řeky Eufrat)
Platnost licence	2059
Oblast povodí	17 505 km ²
Instalovaný výkon	280 MW
Roční výroba	853 GWh
Čistý spád	95 m
Přehrada	55 km ²
Typ přehrady	sypaná hráz s asfaltovým jádrem
Výška přehrady	103 m

Proreformní cesta Srbska. Pandemická odolnost srbské ekonomiky

Zdroj: Adobe Stock

Srbsko pro české vývoze představuje jednu z nejatraktivnějších exportních destinací na Balkáně. Rizikovost podnikání v zemi se dlouhodobě snižuje a český export do Srbska výrazně roste. V loňském pandemickém roce prokázala místní ekonomika nečekanou odolnost. Reálný HDP poklesl jen o 1 %, což patří mezi nejlepší výsledky v celé Evropě. Tato odolnost má celou řadu příčin.

► Autor: tým Odboru analýz standardních obchodních případů

Klíčovým faktorem odolnosti ekonomiky byl **vládní stimulační balíček ve výši 12,5 % HDP**. Jednalo se o jeden z nejvyšších podpůrných balíčků v regionu a obsahoval opatření na podporu příjmů domácností a zaměstnanosti. Podobně jako v dalších zemích byla tato opatření komplementárně doplněna v oblasti monetární politiky snížením úrokových sazeb a podpořením likvidity ve finančním sektoru. Centrální banka také intervenovala na devizovém trhu s cílem udržení stability měnového kurzu.

Politická shoda

Rychlá a razantní reakce vlády nebyla jediným faktorem ekonomického zvládnutí pandemie. Dlouhodobě

pozitivní rozvoj ekonomiky umožňuje relativně **stabilní politická situace**. Na jedné straně mezi sebou jednotlivé strany v Srbsku nedokáží moc komunikovat a typické jsou časté volby, na druhé straně panuje shoda na dlouhodobém směřování země. Srbsko chce do Evropské Unie. EU v zemi symbolizuje postupné zlepšování podnikatelského prostředí, kvality místních institucí a samozřejmě lepší životní úroveň. Proto má širokou podporu i u veřejnosti.

Reformy

Přístupové rozhovory s EU oficiálně započaly v roce 2014. Srbsko a Černá Hora byly Evropskou komisí ve *Strategii západního Balkánu* (poprvé vydána

v roce 2018) označeny jako země nejvíce připravené na vstup do EU, s indikativním datem vstupu v roce 2025. Datum vstupu Srbska do EU je relativně vzdálené (Evropská komise signalizuje v určitých oblastech reforem zpoždění), ale **probíhající reformy vyžadované Evropskou komisí** mají na celou ekonomiku Srbska nesporně pozitivní vliv. A se strukturálními reformami nepomáhá jen EU. V lednu 2021 Srbsko dokončilo 2,5letý **program Mezinárodního měnového fondu**, který navazoval na jiný program MMF dokončený v únoru 2018. Vláda zlepšila daňovou administrativu, řízení veřejných investic a podnikatelské prostředí. Respektovala omezení na růst mezd ve veřejném sektoru a vydávání záruk za státní podniky.

Vláda dokázala zlepšit platební disciplínu v energetickém sektoru. Mimo jiné i tím, že dodavatel plynu *Srbijagas* a výrobce elektřiny *EPS* průběžně publikují 20 největších dlužníků a byl např. vydán zákaz dodávat plyn neplatičům. Proběhla restrukturalizace *Srbských železnic*, největšího beneficienta přímých rozpočtových dotací v zemi. Společnost byla rozdělena do různých entit, zrušila provoz některých tratí a nevyhnula se ani propouštění. Všechny výše zmíněné reformy pomohly k **fiskální konsolidaci**. Podíl vládního dluhu na HDP se mezi lety 2015 a 2019 snížil ze 71 % na cca 53 %. Právě díky prostoru vytvořenému ve fiskální oblasti v před-pandemických letech si Srbsko mohlo dovolit masivní fiskální podporu ekonomiky v loňském roce.

Ekonomika

Pro Srbsko byla v době pandemie **příhodná struktura ekonomiky**. Oproti jiným zemím regionu dispo-

Zdroj: Adobe Stock

nuje relativně **velkou průmyslovou základnou**, která se podílí na HDP cca jednou pětinou. Průmysl je navíc dobře diversifikován a těží z přítomnosti řady zahraničních podniků jako *Fiat*, *Siemens* a dodavatelů automobilových součástek. Příhodná byla i orientace průmyslu na výrobu zboží s nižší přidanou hodnotou typu potravinářství, které je charakteristické stabilní poptávkou.

Obecně pandemie zpravidla zasáhla více ekonomiky více závislé na službách. Například silně zasažený turismus činí v Srbsku relativně nízkých 6 % HDP a nepředstavoval z hlediska celkového vývoje ekonomiky zásadní problém. Z hlediska stability pomohlo i zemědělství s podílem cca 8 % HDP, které navíc zaměstnává skoro pětinu obyvatel. Samozřejmě pomohla i částečná privatizace, která proběhla v minulých letech.

Zdroj: Adobe Stock

Makroekonomická stabilita

Srbsko vstupovalo do pandemie makroekonomicky stabilní. Inflace byla nízká a stabilní. Většími výkyvy dlouhodobě netrpěl ani měnový kurs dináru k euru. Běžný účet platební bilance bývá sice výrazněji záporný, ale v posledních letech byl financován přímými zahraničními investicemi, a nevystavil tak ekonomiku nepříznivému sentimentu zahraničních investorů.

Důležitá byla **stabilita bankovního sektoru**. Ten je likvidní a dostatečně kapitalizovaný. Pozitivní byla vysoká angažovanost zahraničních vlastníků, kteří už před pandemií ovládali tři čtvrtiny celkových aktiv bank. A jelikož se vládě loni (navzdory krizi) podařilo dotáhnout privatizaci největší státní banky *Komercijalnaja banka*, vzrostl tento podíl na 86 %. Centrální banka v minulých letech zlepšila regulatorní rámec, pravidla *Basel III* jsou účinná již od roku 2017. V přechodných letech také došlo k výraznému snížení podílu problematických úvěrů, jelikož bylo bankám dovoleno odepsat úvěry s nízkou vymahatelností. Ještě v roce 2016 dosahoval podíl problematických úvěrů téměř 22 %, ale před pandemií už to byla pouhá 4 %. Klíčová byla také stabilita měnového kursu podpořená intervencemi centrální banky, protože přes pokračující strategii „dinarizace“ zůstává podíl depozit v zahraničních měnách veliký – podíl depozit firem i domácností v dinárech 23 % v roce 2013 výrazně stoupnul, nicméně v roce 2020 stále činil jen 40 %.

Zahraničí obchod a investice

Srbsko je relativně malou a otevřenou ekonomikou. Zhruba **dvě třetiny vývozu zboží míří do zemí Evropské unie**. Propad poptávky v EU byl loni citelný, ale průmyslová produkce loni dokázala od června 2020 vykazovat meziroční růst (s výjimkou listopadu). Významné byly pokračující **velké infrastrukturní investice**, které by měly podporovat růst ekonomiky i do budoucna. Zlepšit by se měla dopravní infrastruktura – v roce 2023 by se měla dokončit rychlostní železniční trať z Bělehradu do Budapešti, za zmínku stojí také například dálnice do Černé Hory.

Vláda také potvrdila svůj závazek k dlouhodobějšímu investičnímu plánu **Strategie Srbsko 2025**. Pětiletý

plán oznámený v roce 2019 předpokládá investice za cca EUR 14 miliard, z čehož by celých 9 miliard mělo směřovat do zlepšení silniční a železniční dopravy. S financováním pomůže i EU, jejíž rozpočet na období 2021-27 vyčlenil 12,5 miliard EUR pro přistupující země a Srbsko díky statusu největší ekonomiky západního Balkánu může očekávat významný podíl z těchto zdrojů. Malou ale rostoucí roli v místní ekonomice se snaží hrát i **Čína**. Čína již před lety koupila největší ocelárnu v zemi a nedávno majoritně vstoupila i do měděného dolu RTB Bor. V rámci *Hedvábné stezky* spolufinancuje i rozvoj silniční a železniční dopravní sítě. Srbsko nezapomíná ani na východní partnery a k budoucí diversifikaci i stabilitě zahraničního obchodu může pomoci i bezcelní vývoz do zemí **Euroasijské hospodářské unie** (Rusko, Bělorusko, Kazachstán, Kyrgyzstán a Arménie), s níž podepsalo dohodu o vzájemném obchodu v roce 2019.

Pozvolný progres

Politická stabilita, reformy a pozvolný ekonomický rozvoj se promítnul i do **lepšího hodnocení rizikovosti země**. V posledních cca 5 letech zlepšily Srbsku o dva stupně rating všechny tři nejvýznamnější ratingové agentury a investiční stupeň je

již relativně na dosah. Pozitivního progresu si všimli i experti OECD. V lednu 2017 zlepšili rizikovou kategorii Srbska z kat. 6 do 5 (na škále 0 až 7 je kat. 7 nejrizikovější) a **loni v lednu dokonce do kategorie 4**.

Pozitivního progresu si všimli i experti OECD. V lednu 2017 zlepšili rizikovou kategorii Srbska z kategorie 6 do 5

Zdroj: Adobe Stock

Zlepšení hodnocení od zahraničních partnerů dokládá pozitivní pokrok, ekonomika na tom ovšem mohla být ještě lépe. **Restrukturalizace a privatizace státních podniků mohla být rychlejší.** Vláda ještě například nedotáhla prodej chemických společností *Petrohemija a MSK*. Nedořešeno zůstává dalších skoro 80 podniků z portfolia bývalé *Privatizační agentury* zaměstnávající téměř třicet tisíc zaměstnanců. Mezinárodní finanční instituce si všimly, že ve veřejném sektoru je řada důležitých pozic obsazena seniorními úředníky, kteří nemusí disponovat odbornou způsobilostí a mohou podléhat politickému vlivu. Vláda i proto plánuje novou strategii vlastnictví a řízení státních firem. Zapracovat musí také na korupci, kterou Evropská komise ve své loňské zprávě shledala i přes určitou standardizaci soudní praxe jako významný problém. Nutné zlepšení vidí například v potřebě

trestat korupci na vysoké úrovni a vytvořit důvěryhodnou historii trestního stíhání.

Závěr

V rámci zemí bývalé Jugoslávie je Srbsko v EGAP nejpoptávanější zemí. Větší obchody se většinou týkají sektoru dopravy, čemuž masivní plánované investice Srbska mohou pomoci i do budoucna. I když je vstup Srbska do EU ještě relativně vzdálený a musela by se například vyřešit i citlivá otázka nezávislosti Kosova, Srbsko je díky přístupovému procesu k EU dlouhodobě na pozitivní proreformní cestě. Pokračování v reformách signalizují i úvahy vlády o dalším programu s *Mezinárodním měnovým fondem*. Pokud bude zachována stabilita na politické scéně, můžeme se tak pravděpodobně těšit na další rozvoj vzájemné spolupráce.

Novinky ze světa trade, export & ECAs

› Autor: Jana Ševcová, odbor mezinárodních vztahů

ADB financuje vodní elektrárnu v Pákistánu

Asijská rozvojová banka (ADB) poskytla půjčku pákistánskému ministerstvu financí na výstavbu vodní elektrárny v severním Pákistánu ve výši 755 milionů USD.

Organizace pro rozvoj energie Pakhtunkhwa (PEDO) plánuje postavit vodní elektrárnu Balakot o výkonu 300 MW na řece Kunhar, v oblasti Mansehra, Khyber Pakhtunkhwa.

„Asijská rozvojová banka jako největší pákistánský rozvojový partner v energetickém sektoru si klade za cíl budovat v Pákistánu obnovitelné zdroje energie a omezit jeho silnou závislost na fosilních palivech,“ uvedl generální ředitel ADB pro střední a západní Asii **Jevgenij Žukov**.

„Projekt vodní elektrárny Balakot bude hrát důležitou roli při prosazování tohoto cíle. ADB bude i nadále podporovat Pákistán, aby diverzifikoval své zdroje energie, provedl zásadní reformy, zvýšil energetickou bezpečnost a zvýšil podíl čisté energie ve své energetické skladbě.“

EBRD upisuje zelené obligace Latvenegro

Evropská banka pro obnovu a rozvoj (EBRD) se upsala k emisi zelených dluhopisů společnosti Latvenegro ve výši 50 milionů eur (60,8 milionu dolarů) pro udržitelný rozvoj v Lotyšsku.

Výtěžek získaný z emise dluhopisů bude použit na podporu integrace více obnovitelných zdrojů do lotyšské elektrické sítě, zejména malých a středních solárních a větrných projektů, a na zvýšení spolehlivosti dodávek energie v zemi.

EBRD působila jako hlavní investor pro dluhopisy, které byly kotovány na burze Nasdaq Riga, platformě regulované EU, která je součástí *Iniciativy pro udržitelnou burzu cenných papírů*, platformy zaměřené na oblast životního a sociálního prostředí.

EIB investuje do propojovacího vedení mezi Bulharskem a Srbskem

Evropská investiční banka (EIB) půjčila 25 milionů EUR (30,5 mil. USD) na výstavbu bulharsko-srbského propojovacího vedení.

Peníze budou použity na výstavbu srbské části propojovacího vedení zemního plynu v délce 171 km. Půjčka umožní diverzifikaci dodávek energie Srbsku a posílí energetické sítě v jihovýchodní Evropě.

Půjčka je poskytována společně s grantem EU ve výši 49,5 milionu EUR (z nástroje předvstupní pomoci – NPP II).

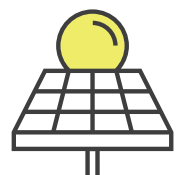
Lilyana Pavlova, viceprezidentka EIB odpovědná za úvěrové operace v Srbsku, uvedla: „Evropská investiční banka podporuje energetickou transformaci v Srbsku a na celém světě. V rámci politiky poskytování úvěrů EIB schválené v roce 2019 jsme se zavázali podporovat několik vybraných projektů v oblasti zemního plynu, které již byly posouzeny, a poté od konce roku 2021 přejít k půjčkám pouze na obnovitelné zdroje.“

Evropské banky financují solární elektrárnu v Uzbekistánu

Společnost **Total Eren** podepsala financování projektu solární elektrárny v Uzbekistánu ve výši 107 milionů EUR (130 milionů USD) s podporou trojice klíčových rozvojových finančních institucí.

Projekt solární elektrárny o výkonu 100MWac/131MWp, přibližně 100 km východně od města Samarkand, podpoří **Evropská banka pro obnovu a rozvoj** (EBRD), **Evropská investiční banka** (EIB) a francouzská rozvojová instituce **Proparco**, které poskytnou společnosti Total Eren financování ve výši 87,4 milionu EUR.

„Jsme rádi, že jsme úspěšně dokončili financování našeho prvního solárního projektu v Uzbekistánu,“ řekl výkonný viceprezident a finanční ředitel Total Eren **Laurence Juin**.

„Total Eren je hrdý na to, že je jedním z prvních nezávislých výrobců energie, kteří vyvíjejí, staví a financují solární projekt v Uzbekistánu, který bude zásobovat obyvatelstvo nízkouhlíkovou elektřinou a pomůže snížit závislost země na fosilních palivech.“

EU a Indie posílí spolupráci v oblasti infrastruktury

Vedoucí představitelé Evropské unie a Indie hodlají **posílit spolupráci v oblasti infrastrukturních projektů na příhraničních a rozvojových trzích.**

Toto oznámení následuje po oznámení obchodní spolupráce mezi Spojeným královstvím a Indií v hodnotě 1 miliardy GBP, které bylo zveřejněno počátkem května.

„Naším cílem je posílit a rozšířit spolupráci mezi námi prostřednictvím projektů, a to i se třetími zeměmi a regiony, zejména v Africe, střední Asii a indicko-tichomořském regionu, s cílem vybudovat digitální, energetickou, dopravní a mezilidskou propojenost,“ uvádí společné prohlášení z 8. května 2021 ze zasedání vedoucích představitelů EU-Indie.

Vedoucí představitelé zdůraznili klíčovou roli soukromého sektoru a „důležitost umožnění soukromého financování k dosažení našich cílů“.

„Partnerství spojí naše úsilí s prací mnohostranných rozvojových bank, včetně EIB a veřejných a soukromých finančních institucí členských států EU a Indie, v rámci podpory projektů udržitelné infrastruktury.“

Společné sdělení rovněž zdůraznilo spolupráci při implementaci *Pařížské dohody* a zavádění obnovitelných technologií a také rostoucí aktivitu EIB v Indii prostřednictvím půjček a kapitálových investic.

Posledním příkladem této aktivity je podpis smlouvy mezi indickou vládou a EIB na financování projektu metra v hodnotě 1,77 miliardy EUR (2,15 miliardy USD) ve druhém největším indickém městě Maháráštry.

Čína a Austrálie na pokraji obchodní války

Čínská státní instituce **Národní komise pro rozvoj a reformy** (NDRC) 6. května 2021 oznámila „neomezené pozastavení všech aktivit v rámci strategicko-ekonomického dialogu mezi Čínou a Austrálií“ v návaznosti na odstoupení Austrálie od několika obchodních dohod v rámci iniciativy **Belt & Road a Landbridge review**. Toto silné opatření čínské vlády dále zvyšuje tlak na

diplomatické a obchodní vztahy mezi těmito dvěma zeměmi.

Díky pozastavení hospodářského dialogu bude Čína pravděpodobně odrazovat od čínských investic v Austrálii, zachová zákaz dovozu některých komodit, dokud se vzájemné vztahy nezlepší a zachová právo na zvýšení administrativních nákladů na dovoz komodit z Austrálie.

V reakci na čínské kroky hlavní analytik **Wood Mackenzie Shirley Zhang** uvedl: „Zákaz již existuje a ovlivnil obchodní toky a ceny za posledních 6 měsíců.“

Vztah mezi oběma zeměmi se zhoršil po vypuknutí pandemie covid-19. Čínská státní média obvinila Austrálii z rasismu kvůli podpoře nezávislého vyšetřování zdroje pandemie. Diplomatská roztržka se rychle změnila v obchodní napětí. Čína omezila dovoz z Austrálie, převážně železné rudy a uhlí, následovalo také doporučení čínským studentům vyhýbat se australským univerzitám. Následovalo rozhodnutí Austrálie vyloučit čínskou telekomunikační společnost **Huawei** z budování širokopásmové sítě 5G.

Ekonomičtí experti předpovídají, že vzhledem k silné pozici, kterou čínská vláda demonstruje, a vzhledem ke zvládnutelné závislosti čínské ekonomiky na australských dodávkách, je nepravděpodobné, že by čínská vláda ustoupila dříve než vláda australská.

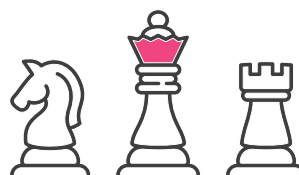
Sinosure podpoří výstavbu větrných elektráren v Austrálii

Deutsche Bank poskytne společnosti **Vestas** úvěr v hodnotě 244 milionů USD na výstavbu dvou větrných farem v jihovýchodní Austrálii s podporou čínské agentury pro exportní úvěry **Sinosure**.

Elektrárny budou provozovány společností **Global Power Generation** ve státě Victoria, dosáhnou výkonu 218MW (Ryan Conner) a 97MW (Hawkesdale).

„Jedná se o významnou transakci pro společnost Vestas,“ uvedl **Glenn Sundaram**, šéf finančních řešení Vestas APAC.

„Ukazuje to naši schopnost strukturovat inovativní finanční řešení ve spolupráci se zkušenými světovými institucemi jako je Deutsche Bank. Jejich dlouhodobý vztah s China Export & Credit Insurance Corporation (Sinosure) byl během procesu strukturování této transakce nesmírně cenný.“

EIB poskytne 3,4 miliardy EUR na rozvoj obnovitelných zdrojů

Evropská investiční banka (EIB) uvolnila 3,4 miliardy EUR (4,8 miliardy USD) s cílem urychlit přechod k obnovitelné energii a udržitelné dopravě v Evropě. Její závazek přichází v době, kdy se EU dohodla, že se do roku 2050 stane uhlíkově neutrální.

Převážná část peněz – 2 miliardy EUR – bude investována do rozšíření využívání obnovitelných zdrojů v následujících zemích: energetické projekty ve Francii a Německu, solární energie ve španělských domech, větrná energie v Irsku, vylepšená distribuce energie v Itálii, výstavba „přukopnické“ fotovoltaické elektrárny využívající pro skladování energie baterie a vodík.

Na zdokonalení udržitelných systémů veřejné dopravy v Evropě byl přidělen samostatný fond ve výši 700 milionů EUR, díky kterému investiční složka EU podpoří akvizici flotily vlaků na vodíkový pohon a zavedení jednotek na tankování vodíku v Nizozemsku.

Celý balíček financování ve výši 3,4 miliardy EUR je rozdělen: 2 miliardy EUR na rozšíření energie z obnovitelných zdrojů, 720 milionů EUR na podnikový výzkum, inovace a obchodní investice, 837 milionů EUR na městské investice, bydlení, vzdělávání a komunikace.

Banka se rovněž zavázala vybudovat a modernizovat energeticky efektivní sociální bydlení v severní Itálii a modernizovat městskou a regionální infrastrukturu v České republice.

US Exim poskytne podporu GE Aviation

US Exim se rozhodla i přes přetrvávající potíže společnosti **GE Aviation** podpořit prodej leteckých motorů GE aeroliniím **Turkish Airlines**. V rámci dohody schválené bankovní radou poskytne US Exim 100% záruku na půjčku ve výši 54,9 mil. USD od banky **BNP Paribas** aeroliniím Turkish Airlines.

US Exim ve svém prohlášení konstatuje, že transakce podpoří odhadovaných 300 pracovních míst ve výrobním závodě společnosti GE Aviation v Ohio a také montáž souvisejících komponent v Indianě a Severní Karolíně.

„Podpora společnosti Exim vyplňuje mezeru ve financování letectví, která se rozšířila během pandemie covid-19. Půjčka by nebyla k dispozici v soukromém sektoru bez záruky US Exim, která umožní dokončení dodávek motorů GE v roce 2021“, dodává zástupce BNP Paribas.

GE Aviation byla těžce zasažena škodami způsobenými pandemií na celosvětovém cestování za posledních 14 měsíců. Společnost ve svých výsledcích za 1. čtvrtletí 2021 uvedla, že její příjmy z letecké dopravy meziročně poklesly o 28 % na 4,99 miliardy USD, zatímco objednávky klesly o 26 %. Data z webu pro sledování letectví *FlightRadar* ukazují, že lety komerčních leteckých společností se za rok 2020 propadly o téměř 42 %, oproti úrovním zaznamenaným v roce 2019.

EGAP loni pojistil vývoz do rekordních 47 zemí

► Autor: Jan Černý

Ministerstvo financí rozhodnutím jediného akcionáře exportní pojišťovny EGAP schválilo účetní závěrku za rok 2020. EGAP loni pojistil český vývoz za 35 miliard korun do 47 států.

Exportní pojišťovna EGAP v roce 2020 uzavřela 249 pojistných smluv v celkovém objemu 35 miliard korun. Nad rámec běžných produktů v programu COVID Plus schválila záruky za úvěry v objemu 16,5 miliardy korun. Podpořený vývoz přitom loni směřoval do rekordních 47 zemí. Ve srovnání s loňským rokem je to o 12 zahraničních trhů víc a současně nárůst na 110 % loňského objemu podpory.

„Celosvětový zahraniční obchod prožil rok, jehož turbulence jsme si předem jen těžko dokázali představit. Věřím, že právě v této době plně nejistoty a kupících se špatných zpráv prokázala pojišťovna EGAP, že je spolehlivým partnerem a důležitým pomocníkem pro český export,“ uvádí předseda představenstva EGAP **Jan Procházka** ve výroční zprávě pojišťovny.

Z důvodu nižší ochoty komerčních pojišťoven pouštět se do rizika stoupl zájem zejména malých a středních firem o krátkodobé pojištění vývozu do zemí Evropské

unie až trojnásobně. Z větších obchodních případů to bylo například pojištění výstavby mostů v Ghaně, stavby nemocnic v Trinidadu a Tobagu či vývozu bazénových technologií do Srbska nebo piva do Velké Británie. V případě záručního programu COVID Plus určeného na zajištění likvidity větším vývozním firmám směřovalo nejvíce záruk do oboru automotive a strojírenství, nejčastěji na Ostravsko.

I přes množství šokových změn pojišťovna nezaznamenala výraznější pád obchodních případů v důsledku pandemie do pojistných událostí. Naopak řada spoluprací byla úspěšně zakončena definitivním splacením celého úvěru. Například to byl projekt zdravotnického zařízení v ruské Ufě.

I v roce 2021 EGAP nabízí českým exportérům všech velikostí a zaměření pojištění, poradenství a další podporu pro jejich úspěch v zahraničí. Dále také pokračuje v rámci stanovených podmínek záruční program COVID Plus.

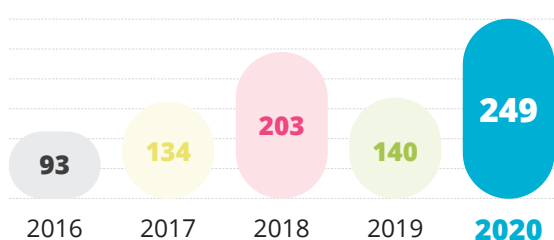
„Každá lidská činnost se nakonec musí nějak projevit v číslech.“

Tomáš Baťa

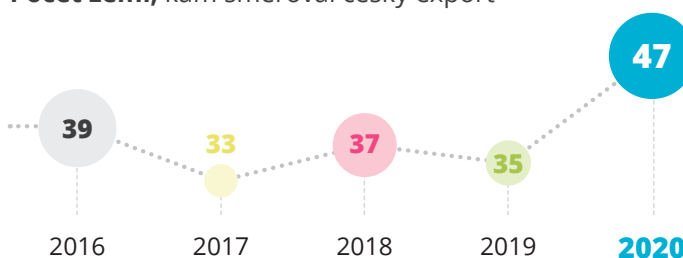
Podpořený objem (mld. Kč)

Počet uzavřených pojistných smluv

Počet zemí, kam směřoval český export

Zdroj: Adobe Stock

Nárůst flexibility podílu místních nákladů je skutečností

Rok 2020 a související sanitární opatření vyplývající z epidemie koronaviru přinesly mnohá omezení, která se svým dopadem projevila i v obchodní činnosti, tj. snížení objemu oficiálně podpořených vývozů. Jedním z úspěchů, kterých se však podařilo dosáhnout, bylo zdárné uzavření několikaletého úsilí o větší flexibilitu v rámci pravidel **Konsensu OECD** v oblasti podílu místních nákladů.

› Autor: Jan Mráz, odbor mezinárodních vztahů

Letos v dubnu byl úspěšně uzavřen schvalovací proces. Změny přijaté všemi participanty vstupují v účinnost od 20. dubna 2021. Do samotného textu Konsensu OECD pak budou zařazeny, jakmile vyjde jeho upravené znění 1. července 2021.

O jaké změny tedy jde?

Dosud platí, že podíl místních nákladů může dosáhnout maximálně 30 % hodnoty vývozního kontraktu, označovaného jako ECV – **Export Contract Value**, bez ohledu na to, do jaké destinace export směřuje.

Nové nastavení pravidel poskytuje zvýšenou úroveň podílu místních nákladů, která je nadto geograficky rozlišená. V případě zemí *kategorie I*, tj. rozvinutých zemí s vyšším hrubým národním příjmem, se posunul strop podílu místních nákladů až na 40 % ECV. U zemí méně rozvinutých, tj. s nižším hrubým národním příjmem, spadajících do skupiny zemí *kategorie II*, pak může dosahovat maximální úroveň místních nákladů

až 50 % ECV. Podle cílového teritoria tak dochází k možnosti nárůstu podílu místních nákladů o 1/3, resp. 2/3, oproti současným pravidlům.

Pravidla týkající se podílu místních nákladů byla také sjednocena v rámci textu celého Konsensu OECD, takže nyní nejsou již žádné drobné odchylky od základního pravidla.

Nezměněná však zůstávají nejen pravidla transparentnosti, která musí každá ECA dodržovat, ale také další podmínky týkající se svým dopadem oblasti podílu místních nákladů, jako např. požadavek ex-ante notifikace.

Proč k těmto změnám dochází?

Jedním z hlavních důvodů, proč byla před několika lety zahájena mezi participanty diskuse o možnosti volnějšího přístupu k pravidlům ohledně podílu místních nákladů, byl postoj dovážejících zemí.

Země kategorie I – podíl místních nákladů až 40 %

Země kategorie II – podíl místních nákladů až 50 %

Zde se v dlouhodobějším pohledu ukazuje nárůst zájmu těchto zemí zapojovat své firmy v případě komplexnějších transakcí. Jedná-li se tak o výstavbu výrobního závodu, infrastrukturu stavbu apod., vyvstává potřeba uskutečnit dodávky spojené s vlastní výstavbou, např. příprava staveniště, zemní práce, dodávky samotného stavebního materiálu, ale i jiné, které souvisí s vývozem a bez nichž by ho nebylo možné provést. Tato snaha dovážejících zemí o své větší zapojení se pak stávala bodem představujícím komplikaci z pohledu požadavků kladených pravidly pro oficiálně podpořené exportní úvěrování a pojišťování. Docházelo tak k situacím, kdy nebylo možné uskutečnit vývozní transakci s pojištěním EGAP, nebo jiné ECA, právě z důvodu nemožnosti dodržet tato stále poměrně striktně nastavená pravidla.

Jedná se o trvalé změny v pravidlech Arrangementu?

Konsensus OECD je živý dokument a žádná jeho část není úplně neměnná. To se týká i relativně stabilní oblasti podílu místních nákladů. Nová úprava bude předmětem revize po třech letech od finálního schválení, tj. od 20. dubna 2021. Podle toho, jak se osvědčí tento flexibilnější přístup, bude reagováno

Zdroj: Adobe Stock

Zdroj: Adobe Stock

i v následné diskusi, ze které mohou vyplynout další úpravy parametrů nebo potvrzení jejich současného nastavení. Nyní je tak nejen na vývozcích, aby dokázali tyto nesporně výhodnější podmínky, které reflektují i současné požadavky na straně dovážejících zemí, zhmotnit ve větším objemu vývozu. EGAP se již těší na spolupráci na těchto nových případech a věří, že i tato flexibilnější pravidla v podílu místních nákladů napomohou českému hospodářství a vývozcům k překonání nynějšího nelehkého období.

EGAP je dobrá adresa i pro naše pilné včeličky

Je to už více než rok, co jsme se u nás v EGAP rozhodli pro střešní včelaření. Spolu s Augustinem Uváčikem, věhlasným včelařem a propagátorem nejen střešního včelaření, se staráme o 6 včelstev, které poskytují domov pro několik tisíc včel medonosných. Ty teď poctivě opylovávají okolní zeleň až do vzdálenosti 3-5 km vzdušnou čarou od našeho sídla ve Vodičkově ulici. Nabízíme vám pár fotografických okamžiků – řečeno slovy klasika – ze života hmyzu. Ergo, *našeho hmyzu, ergo našich včel*. Jarní očista, provětrání či výměna spolybydlících patří k běžným činnostem v péči o úly. Zvláště, když se roji daří, rozmnožuje se a je jich na jeden úl až moc.

› Autor: Barbora Kadlicová

„Kde je med,
tam jsou včely.“

Latinské přísloví

„Na rozdíl od včel jsou lidé tvorové spíše političtí než společenští.“

Aristoteles

„Včely máme napodobovat.“

Seneca

Po staletí jsou včely považovány za jedny z nejpracovitějších stvoření na zemi. Prospívají lidem, rostlinám a životnímu prostředí. 20. květen – Světový den včel – je připomínka toho, že včely jsou pro lidstvo nepostradatelné. Tímto dnem je snaha zvyšovat povědomí o zásadní roli, kterou včely hrají při udržování zdraví a planety.

Podporujeme naše zaměstnance i české firmy v každé době

Rok 2021 byl z velké části stejně nestandardní jako ten předešlý. S kolegy v kanceláři jsme se v první polovině roku moc nevidali a s nástupem tvrdého lockdownu se společná setkání blížila limitně k nule. Do toho přišly Velikonoce, které si to bohužel načasovaly rovněž do tohoto bezkontaktního období. EGAP spojil příjemné s užitečným a poslal svým zaměstnancům velikonoční pozdrav plný českých výrobků. Výběrem produktů jsme podpořili hánáckou firmu **Semo**, výrobce čokolád **Carla** ze Dvora Králové nad Labem, **Pivovar Neratov** z Orlických hor a **Chráněnou dílnu Toulcův dvůr** v Praze. Osivo, které bylo součástí balíčku, zahrnovalo obilí k vypěstování vlastního jarního osení, úžasně zdravou lichořeřišnici a meduňku lékařskou. Naše kolegyně a kolegové nelenili a semínka zasadili. A že se jim potom na Velikonoce zazelenilo, o tom se můžete přesvědčit na následujících fotkách. A tak jsme dospěli k názoru, že u nás v EGAP neplatí pouze klasické české přísloví co Čech, to muzikant, ale rovněž co Čech, to zahrádkář.

› Autor: Barbora Kadlicová

Mozkolamy

Tentokrát jsme zvolili hodně lehké, tak je můžete zadat i svým dětem, neterím, synovcům a všem, které baví úkoly na přemýšlení.

Matematické hádanky:

1. Kolik váží kilo a půl cihly?

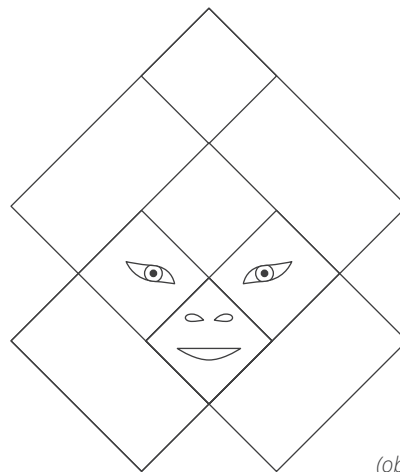
2. Letadlo ve větru

Letadlo letí po přímce z letiště A do letiště B a pak zpět po přímce z B do A. Motory pro oba lety pracují na stejných obrátkách. Pokud by při obou letech foukal neměnný vítr z A do B, bude celková doba letu delší, kratší, nebo stejná?

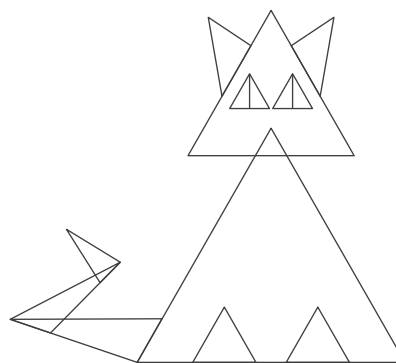
3. Ind a kočka

A. Kolik různých čtverců zvládnete napočítat na obrázku malého Inda v turbanu? (obr. A)

B. A kolik různých trojúhelníků napočítáte na obrázku kočky? (obr. B)

(obr. A)

(obr. B)

Trocha hrátek se slovy pro ty, kdo místo logické raději zapojují jazykovou část mozku:

1. Zapřemýšlejte, jak znějí přísloví obsahující tyto dvojice slov:

doskáče – dál
nejlépe – doma
zpívej – chleba

důvody – způsoby
cvičiště – bojiště
hrubý – hrubá

2. V každém řádku vytvořte větu, jejíž slova mají zpřeházené slabiky:

by-lá-ro-sta
lo-bez-vé-če-ú
ni-po-slech

mi-da-py-ra
ry-ú-vě
si

če-di-ro
jsou
ký-krát

vá-uch-la-ti
né-ne-vý-hod
běh-pří

3. Rozluštěte přesmyčky

(první písmeno je umístěno správně)

STRÚK, PNAÍKR, PÍS SNEŘÍŽEP, MKOYLTOC, TTORKRA, PAKRNOO, NKÁÁÁKĎL, AOLBUTIOM, LÝYKŽASŘ VKLE

Osmisměrka

T	R	O	P	X	E	K	E	G	A	P
L	I	P	O	D	P	O	R	A	K	N
P	Ř	Í	L	E	Ž	I	T	O	S	T
I	P	E	X	P	O	R	É	R	R	
O	M	S	V	E	V	Č	E	L	Y	Z
Í	N	Ě	T	Š	I	J	O	P	X	Á
P	P	R	O	C	H	Á	Z	K	A	R
Č	E	B	O	V	Ý	V	O	Z	R	U
Y	K	V	Á	D	E	L	H	O	P	K
C	O	V	I	D	P	L	U	S	T	Y

EXPORT
EGAP
MSV
PŘÍLEŽITOST
ZÁRUKY
POJIŠTĚNÍ
EXPORTÉR
PROCHÁZKA
VÝVOZ
POHLEDÁVKY
PODPORA
VČELY
COVIDPLUS
ČEB

Optické klamy

Optický klam je obrázek, který zrak vnímá jinak, než jej interpretuje mozek. Mozek pak vnímá realitu nesprávně nebo prostě jinak. Většina optických klamů stojí na matení mozku barvami nebo tvarem.

Grafický paradox: Typ optické iluze, kdy dvojrozměrný obrazec oči a mozek vyhodnotí jako 3D objekt. Pozorovatel těchto těles jen stěží znovu a znovu interpretuje daný tvar a před očima se míhají různé interpretace jednotlivých částí – délky a umístění v prostoru.

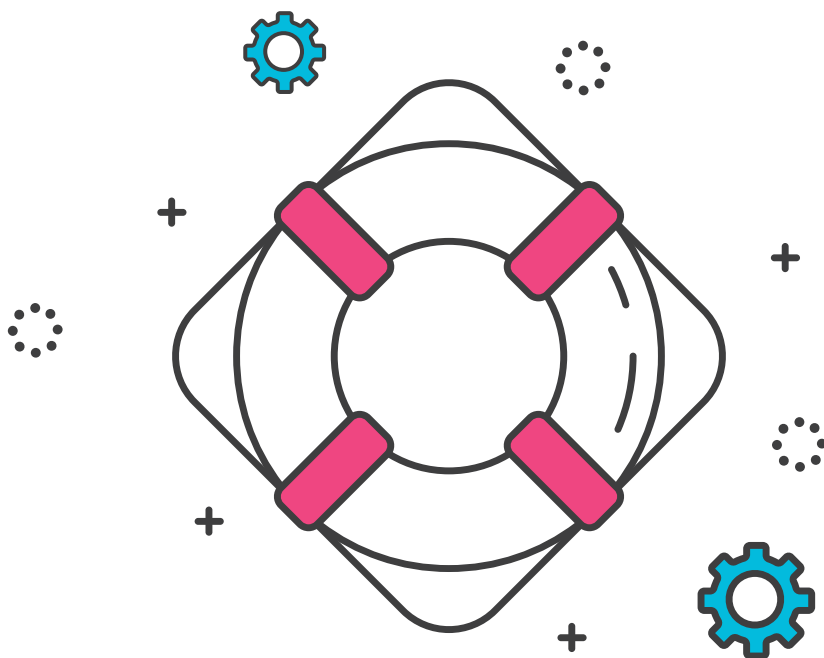

Dvojsmyslné obrázky. Jde o obrázek, který lze vnímat více způsoby. Vidíte oba dva?

Jazykolam

A na konec, náš oblíbený jazykolam. Pokud vás čeká prezentace, obchodní jednání nebo prostě jen nějaká diskuze, budou se vám jazykové dovednosti hodit. Tentokrát je text krátký, ale výživný. Zkuste ho říct nahlas 10x za sebou. Pošlete záznam na events@egap.cz a ten nejzdařilejší odměníme 😊

Osuš si šosy. Osuš si šosy. Osuš si šosy. Osuš si šosy.

Vydává: Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s.
Editor: Odbor PR a marketingu
Grafická úprava: AG Geronimo s.r.o.